

Avdelningen för energieffektivisering
Enheten för resurseffektiva produkter
Carmen Butler
016-542 0628
marknadskontroll@energimyndigheten.se

Marknadskontrollplan

2018

Ekodesign och energimärkning av energirelaterade produkter

Innehåll

1.	Bakgrund.....	3
2.	Förutsättningar för 2018 års marknadskontroll	4
3.	Marknadskontroll 2018.....	5
	Marknadskontrollinsatser uppdelat per produktgrupp	5
	Utredningar och förstudier för kommande marknadskontroll	7
4.	Långsiktig planering inför 2018 – 2020	8
	Uppvärmningssystem och byggnader	8
	Belysning	8
	IT/Elektronik.....	9
	Hushållsapparater.....	9
5.	Mål för marknadskontroll	9
	Allmänna mål.....	9
6.	Samverkan genom nationella och internationella projekt.....	10
	Nationella projekt	10
	Marknadskontrollrådet och samarbete med andra svenska marknadskontrollmyndigheter	10
	Internationella projekt.....	10
	Nordsyn.....	10
	Eepliant 2	10
	MS Tyr15	10
	ADCO	11
7.	Principer för urval av marknadskontroll.....	11
8.	Kontrollmetoder.....	13
9.	Rättslig grund.....	15
	Övergripande	15
	Ekodesign.....	15
	Energimärkning	16
10.	Uppföljning	16
	Bilaga 1. Tabell 1 och 2. Produktförordningar som medför nya eller skärpta produktkrav under 2018-2022	17

1. Bakgrund

Energimyndigheten ansvarar för marknadskontroll av EU:s ekodesigndirektiv¹ och energimärkningsförordning², samt däckmärkningsförordning³ i Sverige. Direktivet och förordningarna utgör ett ramregelverk där EU-förordningar för olika produktgrupper tas fram och införs succesivt.

Ekodesigndirektivet sätter minimikrav på energiprestanda hos produkter som omfattas av lagstiftningen och förbjuder försäljning av de mest energi- och resurskrävande produkterna på EU-marknaden. Energimärkningsförordningen synliggör produktens energianvändning och underlättar för konsumenter som vill göra energismarta val. Energimärkningen är obligatorisk för de produktgrupper som är reglerade och märkningen är också gemensam för EU-medlemsstaterna.

Med marknadskontroll menas i allmänhet den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av ansvarig myndighet för att se till att produkter överensstämmer med lagstiftningens krav. Marknadskontrollen syftar till att skydda konsumenter och andra användare från produkter med bristande prestanda och säkerhet. Marknadskontrollen syftar även till att säkerställa rättvis konkurrens mellan ekonomiska aktörer.

Energimyndigheten ansvarar för marknadskontroll av totalt ca 48 förordningar med ekodesign- och/eller energimärkningskrav för ett trettiotal produktgrupper. Under 2018 träder nya lagkrav i kraft för vissa produktgrupper, exempelvis rumsvärmare och luftvärmare, kylprodukter och högtemperatur processkylaggregat. Energimyndigheten har hittills fått tillsynsansvar för alla produktgrupper som beslutats inom ekodesign och energimärkning samt även för energimärkning av däck som ligger utanför de ovan nämnda ramverken. Allt eftersom nya produktgrupper tillkommer ökar behovet av resurser och samverkan med andra medlemsstater för att uppfylla kraven på tillsynsansvar för alla produkter.

Tillsyn av direktivet och förordningarna är medlemsstaternas ansvar. Kommissionen följer upp arbetet genom att begära in underlag gällande medlemsstaternas marknadskontroll.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energirelaterade produkter.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1369 av den 4 juli 2017 om fastställande av en ram för energimärkning och om upphävande av direktiv 2010/30/EU.

³ Europaparlamentets och rådets förordning EG nr 1222/2009 av den 25 november 2009 om märkning av däck vad gäller drivmedelseffektivitet och andra väsentliga parametrar.

2. Förutsättningar för 2018 års marknadskontroll

Energimyndighetens marknadskontroll 2018 kommer i huvudsak att fokusera på uppföljning av komplexa produkter med komplicerade lagkrav. Mot denna bakgrund kommer Energimyndigheten under 2018 att fokusera på produktgrupperna belysning, värmeprodukter och produkter inom EU-samarbetsprojekt. Även kommunikation och informationsinsatser för marknadskontroll kommer att vara i fokus under 2018. För att möta de utmaningar med fler komplexa produkter som omfattas av lagkrav, utvecklar Energimyndigheten ständigt våra kontrollprocesser med nya arbetssätt för att möta behovet av en effektiv, ändamålsenlig och rättssäker marknadskontroll.

I juli 2017 antogs den nya ramförordningen för energimärkning (EU) 2017/1369 som ersätter det gamla energimärkningsdirektivet. I och med den nya energimärkningsförordningen kommer det att upprättas en produktdatabas som innehåller alla energimärkningsetiketter och annan relaterad information. Databasen ska vara på plats den 1 januari 2019. Under 2018 kommer Energimyndigheten att arbeta med informationsträffar avseende den nya produktdatabasen och dess krav på leverantörer. Av den nya ramförordningen framkommer även en omskalning av energiklasserna för produktgrupperna som omfattas av energimärkningskrav. Under de kommande åren kommer Energimyndigheten successivt att arbeta med informationsträffar som är anpassade till de nya omskalningskraven.

Ekodesign och energimärkningskrav för ventilationsenheter trädde i kraft 1 januari 2016 och nya lagkrav träder i kraft den 1 januari 2018. Energimyndigheten kommer att arbeta vidare med marknadskontroll på dessa produkter som en del av fokuset på komplexa produkter.

Energimyndigheten har sedan lagkrav trädde i kraft 2015 arbetat med marknadskontroll av energimärkning på internet. Dessa kontroller visade stora brister. Bristerna avser i huvudsak avsaknad av elektronisk energimärkningsetikett och elektroniskt produktblad. Energimyndigheten kommer därför fortsätta arbeta med informationsinsatser med berörda webbutiker, samt även utföra ytterligare marknadskontroller på webbutiker 2018. Under 2018 kommer Energimyndigheten även att genomföra marknadskontroll på reklam.

Den 1 januari 2018 träder lagkrav i kraft för tre produktgrupper: luftvärmare, kylprodukter och högtemperatur processkylaggregat; ventilationsenheter; och rumsvärmare för fastbränsle. Energimyndigheten kommer därför under 2018 arbeta vidare med informationsträffar om lagkraven för berörda aktörer.

Under 2018 deltar Energimyndigheten i två internationella EU-projekt, Eepliant 2 och MSTyr 15 där marknadskontrollaktiviteter kommer att genomföras, samt ett nordiskt samarbetsprojekt, Nordsyn där Sverige har utsetts som permanent sekretariatet för samarbetet. Mer om Energimyndighetens internationella samarbete och marknadskontroll som myndigheten arbetar med i samband med detta finns nedan.

3. Marknadskontroll 2018

Marknadskontrollinsatser uppdelat per produktgrupp

Nedan sammanfattas de planerade marknadskontrollinsatserna under år 2018 för olika produktgrupper.

Om resurser finns för ytterligare insatser kan ytterligare aktiviteter komma att genomföras under 2018.

2018	Ekodesign provning	Energi-märkning Provning	Dokument kontroll	Butik, Internet och reklam	Reaktiva ärenden	Informations-insatser	Kommentar
Belysning							
Hembelysning	X	X			x		Omnibus revidering 2018
Kontorsbelysning	X	X			x		Omnibus revidering 2018
Vägbelysning					x		Omnibus revidering 2018
Hushållsapparater							
Dammsugare				x	x		Lagkrav 2017
Diskmaskiner (hushåll)				x	x		
Kaffebryggare (hushåll)					x		Lagkrav 2017 och 2019 (nätverks standby)
Kylar och frysar (hushåll)			X	x	x	x	Eepliant 2
Köksfläktar					x		Lagkrav 2017 och 2019
Spisar, hällar, ugnar				x	x		Lagkrav 2017 och 2019
Torktumlare (hushåll)	X	X		x	x		
Tvättmaskiner (hushåll)				x	x		

2018	Ekodesign provning	Energi- märkning Provning	Dokument- kontroll	Butik, Internet , Reklam	Reaktiv a ärenden	Informations- insatser	Kommentar
IT/Elektronik							
Tv-apparater				x	x		Lagkrav 2017 och 2019
Datorer och servrar	X				x		
Elektronikprodukter med nätverksuppkoppling	X	X	X		x		
Externa nätaggregat					x		
Enkla digitalboxar					x		
Uppvärmningssystem och byggnader							
Cirkulationspumpar					x		
Luftkonditionering inkl. luftluftvärmepumpar					x	x	Lagkrav 2018
Pannor (el/gas/olja) och värmepumpar för vattenburna centralvärmesystem			X		x		Elpannor Lagkrav 2017 och 2019
Varmvattenberedare					x		Lagkrav 2017 och 2018
Akkumulatortankar					x		Lagkrav 2017
Ventilation i lokaler och hushåll	X	X	X		x	x	Lagkrav 2018
Fastbränslepannor			X		x		Lagkrav 2017, 2019 och 2020

2018	Ekodesign provning	Energi- märkning Provning	Dokument- kontroll	Butik, Internet , Reklam	Reaktiv a ärenden	Informations- insatser	Övrigt
Rumsvärmare			X		x	x	Lagkrav jan 2018
Industri							
Elmotorer					x		Lagkrav 2017
Fläktar			X		x		
Vattenpumpar					x		
Transformatorer			X		x		
Professionell kyla			X		x		Eepliant 2 Lagkrav 2018 och 2019
Däck							
Däck		X	X	x	x		MSTyr15
Horisontella krav							
Standby-, off-mode samt nätverksstandby	X	X	X		x		Eepliant 2 Lagkrav 2017 och 2019
Energimärkning på Internet			X	x	x	x	Tidigare avvikelser

Utredningar och förstudier för kommande marknadskontroll

Inom ekodesign- och energimärkningsregelverken regleras nu helt nya typer av produkter: större system (sammansatta av flera delkomponenter), platsbyggda produkter, unika produkter (tillverkas endast i ett ex) m.m. Dessa produkter ger helt nya förutsättningar för marknadskontrollen. Energimyndigheten kommer under 2018 att fortsätta utveckla hur marknadskontroll av denna typ av produkter kan bedrivas på ett mer effektivt sätt.

En synlig marknadskontroll kan ha en reglerande effekt i sig. Det kan också leda till bättre dialog med berörda aktörer om krav som de behöver efterleva. Under 2018 vidareutvecklar Energimyndigheten sin kommunikation genom t ex fler webbsända informationsträffar för att nå flera aktörer.

4. Långsiktig planering inför 2018 – 2020

För 2018 har Energimyndigheten tre fokusområden: belysning, värmeprodukter och produkter inom EU-samarbetsprojekt. Energimyndigheten tar i beaktning de produkter som får krav eller skärpta krav under de närmaste åren i sin långsiktiga planering, se bilaga 1. De på längre sikt prioriterade marknadskontrollinsatserna för de närmaste åren beskrivs nedan.

Ytterligare insatser kan bli aktuella, beroende på ytterligare förordningar som beslutas och indikationer från marknaden. Myndighetens anslag samt interna prioriteringar kan också göra att någon eller några av de beskrivna marknadskontrollinsatserna kan komma att utgå eller skjutas framåt i tiden.

Uppvärmningssystem och byggnader

Ekodesign- och energimärkningskrav för ett stort antal produkttyper inom HVAC-området (heating, ventilation and air-conditioning) trädde i kraft från och med 2015, och vi fortsätter att utveckla marknadskontrollen för dessa produkter under 2018-2020.

Krav för rumsvärmare som använder el, gas, fasta eller flytande bränslen samt fastbränslepannor är nya produktgrupper som regleras under ekodesign- och energimärkningsdirektiven. Kraven för dessa produktgrupper trädde i kraft 2017. Ytterligare nya krav kommer att träda i kraft 2018, 2020 och 2022.

Uppvärmningsprodukter säljs generellt inte i butik utan genom offerter. Energimärkningen innehåller inte all information som är relevant för kunden, det finns därför krav på att det vid försäljning ska finnas kompletterande information. Det finns ett stort antal aktörer som måste informeras om de nya lagkraven på information vid försäljning. Kontroll av offerter och försäljningsinformation behöver genomföras som ett steg i att få aktörer att anpassa sig till de nya kraven.

En fortsatt marknadskontroll av värmepumpar för vattenburna centralvärmesystem samt varmvattenberedare och ackumulatortankar är fortsatt viktig på grund av stora effekter från lagkrav samt ett stort intresse av produkterna från svenska konsumenter.

Belysning

Nya aktörer och tekniker tillkommer ständigt på belysningsmarknaden och våra kontroller visar att många produkter uppvisar brister. Därmed kommer marknadskontroll av belysning ha fortsatt hög prioritet under 2018-2020.

I regelverket för belysning finns flera beslutade ekodesignförordningar beroende på typ av belysningsteknik mm., en energimärkningsförordning och dessutom en gällande föreskrift om energimärkning. Lagstiftningen för belysning kan därmed uppfattas som relativt komplicerad. Energimyndigheten märker detta genom en stor mängd frågor från importörer, återförsäljare och konsumenter. Information

om belysningskrav kommer därför fortsätta vara ett prioriterat område under 2018-2019.

IT/Elektronik

Inom elektronikområdet finns sedan 2015 krav på nätverksstandby. Kraven skärptes 1 januari 2017. Detta kommer vara ett utvecklingsområde under åren 2018-2020, då fler produkter blir uppkopplade och uppdateringar av produkten kan ändra dess energianvändning.

Hushållsapparater

Inom test av tvätt- och diskmaskiner har Energimyndigheten en unik kompetens då Testlab är det enda laboratoriet i Norden som är ackrediterat för provningar av dessa produktgrupper. Marknadskontrolltester kommer att fortgå under 2018-2020 för att säkerställa den relativt goda nivån av produkter som uppfyller lagkrav. Kyl- och frysskåp är de produkter som hittills uppvisat flest produkter med brister, produkterna prioriteras därför i kommande marknadskontrollplaner.

5. Mål för marknadskontroll

Allmänna mål

Det övergripande målet med marknadskontrollen är att produkter som gjorts tillgängliga på marknaden ska uppfylla gällande krav.

Målet med Energimyndighetens tillsyn är att säkerställa en effektiv och rättsäker tillsyn med hög servicegrad och tilltro till systemet.

Syftet med marknadskontroll av ekodesign- och energimärkningskrav är att säkerställa att alla reglerade produkter på marknaden uppfyller förordningarnas krav gällande energieffektivitet, teknisk dokumentation, märkning och konsumentinformation, samt säkra en effektiv och rättsäker tillsyn med hög servicegrad och tilltro till systemet för ekodesign- och energimärkningsdirektiven samt för däckmärkningsförordningen.

6. Samverkan genom nationella och internationella projekt

Nationella projekt

Marknadskontrollrådet och samarbete med andra svenska marknadskontrollmyndigheter

Marknadskontrollrådet är ett nationellt samordningsorgan för frågor om marknadskontroll. Swedac ansvarar för ordförandeskap och sekretariat för Marknadskontrollrådet. Rådet fungerar framför allt som ett forum för informations- och erfarenhetsutbyte mellan myndigheter. Marknadskontrollrådet består av 17 marknadskontrollmyndigheter. Mer information om Marknadskontrollrådet finns på www.marknadskontroll.se/.

Rådet har möten cirka fem gånger per år. Energimyndigheten ser deltagandet som mycket värdefullt i och med kontakterna och samarbete med andra myndigheter och den övergripande rapporteringen om vad som händer inom marknadskontrollen horisontellt i Sverige och EU.

Internationella projekt

Nordsyn

Med finansiering från det Nordiska ministerrådet fortsätter under 2018 programmet Nordsyn tillsammans med marknadskontrollmyndigheter i de övriga nordiska länderna. Syftet med programmet är att stödja de nordiska konsumenterna och producenterna samt myndigheterna i uppföljning på ekodesign- och energimärkningskrav. Energimyndigheten ansvarar för projektledning och det permanenta sekretariatet för Nordsyn.

Eepliant 2

Under 2017-2020 samarbetar Energimyndigheten med 18 andra marknadskontrollmyndigheter inom EU genom ett projekt som kallas Eepliant 2. Projektet har full finansiering av EU:s Horizon 2020-program. Energimyndigheten driver en del av arbetet. Syftet är säkerställa att ekodesigns- och energimärkningskrav efterlevs så att EU uppnår de energibesparningar som avses med dem. Detta görs genom att de deltagande myndigheterna granskar och provar apparater inom hushållskyla, professionell kyla och produkter med nätverksstandby. Projektet bygger vidare på det tidigare genomförda projektet Eepliant. Under både Eepliant 1 och Eepliant 2 kommer Energimyndigheten tillsammans med andra myndigheter inom EU att ha utvecklat bästa praxis inom marknadskontroll av ekodesign och energimärkning.

MS Tyr15

MSTYR15 är ett marknadskontrollprojekt med deltagande av 14 EU-stater och Turkiet. Det omfattar inspektion i butik, dokumentkontroll och provning av 15000 däckers energimärkning. Projektet löper till juni 2018.

ADCO

Myndigheterna i olika EU-medlemsstater som ansvarar för marknadskontroll av ekodesign och energimärkning samarbetar också inom de s.k. administrative cooperation (ADCO)-grupperna . ADCO-grupperna har möte på EU-nivå två gånger per år. Representanter från EU-kommissionen deltar också på dessa möten. Mötena syftar till att verka för en europeisk samsyn kring tillämpningen av EU-regler gällande energirelaterade produkter. Bland annat diskuteras s.k. ”grey areas”, dvs. områden där lagstiftningen är otydlig. EU-kommissionens och ADCO-gruppernas tolkningar av lagstiftningen finns publicerade och tillgängliga på EU-kommissionens webbplats. Energimyndigheten ser deltagandet i ADCO-grupperna som mycket viktigt, framför allt för att ta del av andra marknadskontrollmyndigheters och Kommissionens erfarenheter och tolkningar och för att säkerställa att EU-lagstiftningen på liknande sätt inom EU-marknaden.

7. Principer för urval av marknadskontroll

Grunden för planeringen av marknadskontroll är att produktgrupper prioriteras där produktgruppen har:

- Stor potential för energieffektivisering
- Nya eller förändrade krav för produktgruppen
- Stor relevans för svenskt näringsliv
- Stor relevans för svenska konsumenter, t ex på grund av andra förutsättningar som nordiskt klimat, användarmönster eller andra svenska förutsättningar vilka skiljer sig från andra delar av den europeiska unionen.
- Stor relevans för internationella samarbeten
- Produkter med många avvikelser enligt tidigare kontroller

Urvalet av specifika modeller av en viss produktgrupp beror på syftet med kontrollen och den aktuella situationen. Tre huvudprinciper kan utskiljas: riktat urval, slumpvis urval eller urval till följd av inkomna rapporter eller klagomål (reaktiv marknadskontroll):

Riktat urval (ofta riskbaserat), t.ex. baserat på:

- Ny produkt/nytt märke på marknaden
- Produkt/märke som vid tidigare kontroll uppvisat brister
- Produkt/märke för vilken vi tidigare fått utomstående klagomål och rapporter (från t ex konsument, bransch, ADCO, nordiska grannländer)
- Produkt/märke med hög marknadsandel (bästsäljare)
- Produkt/märke med låg marknadsandel

- Produkt/märke med hög energianvändning (sämre energimärkning)
- Produkt/märke med låg energianvändning (bra energimärkning)
- Produkt från lågprissegment
- Produkt som säljs genom viss försäljningskanal
- Annat

Slumpvis urval (för att få en bild över marknaden generellt):

- Slumpgenerator
- Annat slumpmässigt urval

Reaktiv marknadskontroll:

- Direkt urval till följd av utomstående klagomål eller rapport

8. Kontrollmetoder

Energimyndighetens marknadskontroll är till största del proaktiv och styrs av den årliga marknadskontrollplanen. Viss reaktiv marknadskontroll sker också, men antalet inkomna rapporter eller klagomål gällande ekodesign och energimärkning är fortfarande relativt få. Genom marknadskontrollplan 2018 samordnas marknadskontrollen när det gäller energimärkning och ekodesign. Genom att samordna dessa uppnås fördelar då produkterna kan testas samtidigt för de olika tillsynsområdena. Detsamma gäller för samordning av marknadskontroll i butik och reklam samt dokumentkontroll.

Energimyndigheten utför marknadskontroll genom provning av produkterna på eget eller externt laboratorium, kontroll av energimärkning i butik, på Internetbutik, i reklam samt genom dokumentkontroll.

Målet med marknadskontrollen är att varor som har gjorts tillgängliga på marknaden ska uppfylla gällande krav. Kontroll, inspektioner och rättsliga åtgärder gentemot tillverkare är en väg att uppnå detta mål. Ett annat sätt är att arbeta förebyggande med syfte att fler produkter på marknaden ska uppfylla gällande produktlagstiftning. Där ingår de informationsinsatser Energimyndigheten gör, om gällande eller kommande krav riktas till tillverkare, importörer och återförsäljare.

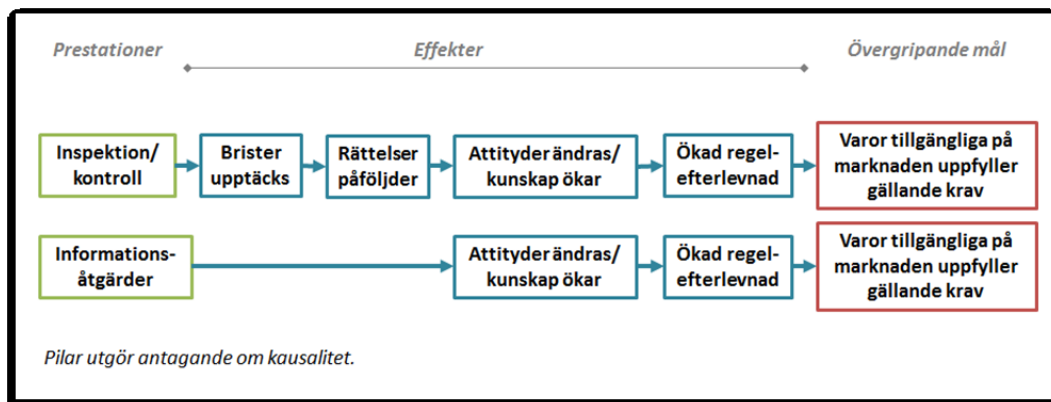

Bild: Två sätt att uppnå det övergripande målet: Att varor tillgängliga på marknaden uppfyller gällande krav. Källa: Marknadskontrollrådet. Se även avsnitt 5.

Dokumentkontroll

Dokumentkontroll är ett viktigt verktyg för tillsyn av produkter. Dokumentkontroll kan användas för att åstadkomma ett riktat urval av produkter som ska testas. Den kan också fungera som en egen, fristående marknadskontrollaktivitet och används då t.ex när nya krav har trätt i kraft för att nå ut till ett större antal tillverkare eller då tillsynen har lägre prioritet tack vare en väl fungerande marknad.

Aktiviteter och insatser inom området tillsyn ökar beroende på att antalet produktgrupper som omfattas blir fler och fler. De produkter som kommer att omfattas blir också mer och komplexa vilket innebär väsentligt utökat behov av analyser och tekniskt kunnande.

Butikskontroller internet

Att genomföra marknadskontroll av butiker på internet är ett sätt att genomföra en rikstäckande marknadskontroll. Energimyndigheten kommer att fortsätta genomföra kontroller av internetbutiker under 2018.

Reklam

Även fysisk reklam granskas. Det kan röra sig om direktreklam eller annonser införd i olika typer av press eller i andra media. Kraven är för det mest lägre här, det räcker i allmänhet med att energiklassen anges. Fokus för kontroll av reklam kommer under året att vara på däck, belysnings- och värmeprodukter.

Reaktiva ärenden

Reaktiva ärenden avser klagomål och rapporter från utomstående parter om att en produkt eller en butik misstänks ha brister avseende ekodesign- eller energimärkningskrav. Energimyndigheten tar emot dessa anmälningar och utreder i mån av tid löpande huruvida ärendena kräver marknadskontrollåtgärder.

Energimyndigheten har tagit fram ett speciellt formulär där aktörer och privatpersoner anonymt kan anmäla misstanke om avvikelser från lagkraven. Formuläret finns på www.energimyndigheten.se/energieffektivisering/produkter-med-krav/marknadskontroll/anmal-en-bristfallig-produkt-eller-butik/.

Myndigheten är skyldig att ta emot anmälningar av detta slag och informationen kan vara värdefull för att rikta direkta eller framtida insatser. Däremot finns ingen skyldighet för myndigheten att agera på anmälningar.

Energimyndigheten ser en ökande trend med fler reaktiva ärenden då fler produkter omfattas av lagkrav och att räknar med att hantera ett ökat antal ärenden under 2018.

Informationsinsatser

Energimyndigheten arbetar mycket med information om gällande regelverk till berörda tillverkare, importörer och återförsäljare, i syfte att möjliggöra att fler produkter på marknaden ska uppfylla gällande produktlagstiftning.

De förebyggande informationsinsatserna består vanligtvis i att arrangera inforamtinsmöten för branscher, delta på branschmöten i andras regi, att svara på frågor samt publicera faktablad, nyhetsbrev, tidningsartiklar, pressmeddelanden och information på Energimyndighetens webbplats.

Många produkter som idag omfattas av krav är att definiera som så kallade konsumentprodukter. Dessa har haft krav på energimärkning under ett antal år och kunskapen om gällande krav är väl förankrad hos företagen. De senaste åren har det tillkommit nya målgrupper för information om lagkraven då nya typer av produkter som uppvärmningsprodukter och industriella produkter har reglerats.

Det är viktigt att nå ut med information till marknadsaktörer i god tid innan lagstiftningen träder i kraft så att aktörerna får tid på sig att anpassa sig till nya krav.

Under 2018 kommer en stor del av informationsinsatserna att riktas mot aktörer som tillverkar och säljer produkter som kommer att få eller nyligen har fått lagkrav: fastbränslepannor, luftvärmare och kylprodukter, ventilation, och den nya produkt databasen för energimärkning. Informationsinsatser kommer också att riktas mot webbbutiker, där Energimyndigheten har upptäckt flera brister vid tidigare års kontroller. Ytterligare informationsinsatser kommer att avse produkter som ingår i löpande projekt på EU-nivå, så som däck (MSTyr 15) och hushålls kylar, nätverkanslutna produkter och professionella kylar (Eepliant 2).

9. Rättslig grund

Nedan beskrivs gällande lagkrav som ligger till grund för Energimyndighetens marknadskontroll.

Övergripande

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter
- Förordning (2014:1039) om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn

Ekodesign

- Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energirelaterade produkter

- Lag (2008:112) om ekodesign samt Lag (2010:285) om ändring i lagen (2008:112) om ekodesign
- Förordning (2016:187) om ekodesign
- Kommissionens förordningar om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG (för komplett, uppdaterad lista av produktförordningar, se www.energimyndigheten.se/energieffektivisering/produkter-med-krav/produktgrupper/)

Energimyndigheten är tillsynsmyndighet för ekodesign enligt Förordning (2016:187) om ekodesign.

Energimärkning

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1369 av den 4 juli 2017 om fastställande av en ram för energimärkning och om upphävande av direktiv 2010/30/EU
- Europaparlamentets och rådets förordning EG nr 1222/2009 av den 25 november 2009 om märkning av däck vad gäller drivmedelseffektivitet och andra väsentliga parametrar
- Lag (2011:721) om märkning av energirelaterade produkter
- Förordning (2011:1022) om tillsyn över energirelaterade produkter, som omfattas av bestämmelserna i lagen (2011:721) om märkning av energirelaterade produkter
- Kommissionens produktspecifika förordningar (delegerade akter) om energimärkning (för komplett, uppdaterad lista, se www.energimyndigheten.se/energieffektivisering/produkter-med-krav/produktgrupper/)

Energimyndigheten är tillsynsmyndighet för energimärkning enligt Förordning (2011:1022) om tillsyn över energirelaterade produkter.

10. Uppföljning

Uppföljning av marknadskontroll görs årligen i form av en slutrapport. Resultaten rapporteras till Regeringkansliet och till EU.

Bilaga 1. Tabell 1 och 2. Produktförfordningar som medför nya eller skärpta produktkrav under 2018-2022

Tabell 1. Produktförfordningar som får krav under år 2018-2019

Förfordning / Direktiv	Publicerad	Revidering	Krav 1	Krav 2	Krav 3
2015/1185 Solid fuel local space heaters	2015-04-24	2024-01-01	2022-01-01		
2015/1188 Local space heaters	2015-04-28	2019-01-01	2018-01-01		
2015/1189 Solid fuel boilers	2015-04-28	2022-01-01	2020-01-01		
2016/2281 Air heating products, cooling products and high temperature process chillers and fan coil units	2016-12-20	2022-01-01	2018-01-01	2019-09-26	2021-01-01
2015/1186 Local space heaters (solid fuel and oil and gas)	2015-04-28	2024-01-01	2018-01-01	2022-01-01	2022-04-01

Tabell 2. Produktförfordningar som får skärpta krav under 2018-2022

Förordning / Direktiv	Publicerad	Revidering	Krav 1	Krav 2	Krav 3	Krav 4	Krav 5	Krav 6
801/2013 Networked standby	2013-08-22	2016-01-07	2015-01-01	2017-01-01	2019-01-01			
813/2013 Space heaters and combination heaters	2013-08-02	2018-09-01	2015-09-26	2017-09-26	2018-09-26			
814/2013 Water heaters	2013-08-02	2018-09-02	2015-09-26	2017-09-26	2018-09-26			
66/2014 Domestic cooking appliances	2014-01-14	2021-02-01	2015-02-20	2015-08-20	2016-02-20	2017-02-20	2017-08-20	2019-02-20
548/2014 Power transformers	2014-05-21	2017-06-01	2015-07-01	2021-07-01				

Förordning / Direktiv	Publicerad	Revidering	Krav 1	Krav 2	Krav 3	Krav 4	Krav 5	Krav 6
1253/2014 Ventilation units	2014-07-07	2020-01-01	2016-01-01	2018-01-01				
2015/1095 Professional refrigerated storage cabinets, blast cabinets, condensing units and process chillers	2015-05-05	2020-05-05	2016-07-01	2018-01-01	2018-07-01	2019-07-01		

Förordning / Direktiv	Publicerad	Revidering	Krav 1	Krav 2	Krav 3	Krav 4	Krav 5	Krav 6
811/2013 Space heaters, combination heaters, packages of space heater, temperature control and solar device and packages of combination heater, temperature control and solar device	2013-02-18	2018-03-01	2015-09-26	2019-09-26				
65/2014 Domestic cooking appliances	2013-10-01	2021-01-01	2015-01-01	2016-01-01	2018-01-01	2020-01-01		